

Quick scan ecologie

Zuidervaart 127 te Alkmaar

10 september 2020

Samenvatting

Voor Zuidervaart 127 te Alkmaar worden plannen voorbereid voor werkzaamheden. De werkzaamheden betreft het splitsen van de stolpboerderij op locatie. Ook zullen de agrarische activiteiten op locatie gestaakt worden.

Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden kunnen ontstaan.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 27 augustus 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van huismussen onder het dakpannen deel van de stolpboerderij op voorhand niet geheel is uit te sluiten. Bij werkzaamheden aan het dak waar dakpannen zijn gebruikt wordt een onderzoek naar huismussen geadviseerd.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet nodig, tenzij aan de dakpannen wordt gewerkt.

Inhoud

2 - Inleiding

3 - Beschrijving gebied

4 - Waarnemingen

7 - Analyse

9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Buro Reikwijdte
Projectnummer	20.321
Datum	10 september 2020
Auteur	Michel Nieuwhof
Gecontroleerd	P.J.H. van der linden
Status	concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

Voor Zuidervaart 127 te Alkmaar worden plannen voorbereid voor werkzaamheden. De werkzaamheden betreft het splitsen van de stolpboerderij op locatie. Ook zullen de agrarische activiteiten op locatie gestaakt worden.

Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 27 augustus 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

Ligging van het perceel

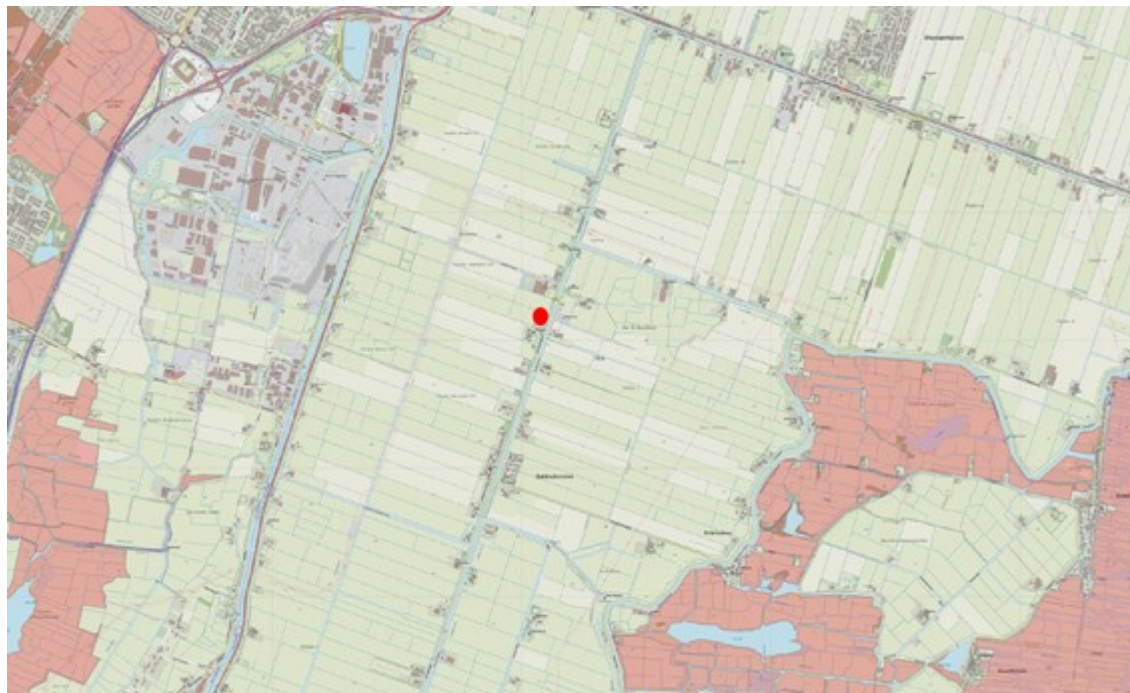

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden (rood) en Weidevogelleefgebieden (raster).

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden

De planlocatie betreft een erf met stolpwooning, opslagloodsen en veestallen. De locatie bevindt zich in Zuidschiermer gemeente Alkmaar en is in de directe omgeving omsloten door weilanden, boerenerven en de Zuidervaart. Het Natura 2000-gebied ligt op grote afstand. Op 2 kilometer van de onderzoekslocatie ligt Natura 2000-gebied Eilandspolder. Dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt op 2 kilometer afstand van de onderzoekslocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

Weidevogelleefgebied

De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. De planlocatie ligt binnen een gebied dat is aangewezen als weidevogelleefgebied.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 27 augustus 2020 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 27 augustus 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof licht bewolkt, droog weer met een temperatuur van 17 °C en windkracht 3 Bft uit het zuidoosten.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er zijn waarnemingen van huismussen bekend in het dorp Zuidschermmer ten zuiden van het perceel. Waarnemingen van weidevogels zijn bekend in de polder ten noorden en zuiden van de het perceel. Dit betreft enkele foeragerende vogel. Er zijn geen waarnemingen van vleermuizen, gierzwaluwen, roofvogels, uilen, marters en amfibieën bekend in de omgeving van het perceel.

Vegetatie en planten

Rond op en rond het erf zijn een aantal bomen aanwezig zoals es, berk, esdoorn, populier en zomereik. Naast de stolpboerderij is een appelboomgaard aanwezig. Rond de stolpboerderij zijn algemene tuinplanten en struiken aan te treffen. Verder is op het erf en rond de bebouwing voornamelijk gras aanwezig.

Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaard beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

Het dak is aan de zuidzijde bedekt dakpannen op riet en verder heeft de stolp een rieten kap. Enkele pannen op het dak liggen iets scheef waardoor er kieren zijn ontstaan. De dakranden/goten zijn van hout en vertoont geen zichtbare kieren. De gevels zijn opgebouwd met enkelsteensmuren. De gevels vertonen geen zichtbare openingen. De kozijnen en deurposten zijn van hout. Deze vertonen geen zichtbare kieren of openingen. Door de huidige staat van de stolpboerderij is er veel tocht in de boerderij waar-

door er geen stabiel microklimaat aanwezig is in de boerderij. Er zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen in de boerderij.

De veestallen zijn opgebouwd met golfplaten daken. De nokken en zijkanten van de daken zijn open, waardoor er een onstabiel klimaat en tocht aanwezig is in de stallen. De gevels zijn opgebouwd met opgemetseld steen zonder openingen. De gevels, de kozijnen en deurposten vertonen geen kieren. De wijze van bouw maakt de veestallen ongeschikt voor vleermuizen. Vleermuizen worden hier niet verwacht.

De opslagloods is opgebouwd met een golfplaten dak en metalen golfplaten gevels. De wijze van bouw maakt de opslagloods ongeschikt voor vleermuizen. Vleermuizen worden hier niet verwacht.

Er zijn geen sporen van vleermuizen op en in de omgeving van de planlocatie aangetroffen tijdens het onderzoek. De bomen op locatie vertonen geen zichtbare holtes die geschikt zijn voor vleermuizen om zich hier in op te houden.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

De locatie ligt in het buitengebied van Zuidschermer. Er is een kans op een jachtgebied voor vleermuizen, het is echter geen essentieel jachtgebied omdat in de omgeving veel gelijke gebieden aanwezig zijn. Langs de weg is in potentie een vliegroute aanwezig.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie is een kleine kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel, spitsmuizen en muizen. Er is een kans op kleine marters binnen het perceel. Er is geschikt habitat aanwezig op en in de omgeving van de planlocatie. Aanwezigheid van marters op locatie is op voorhand niet uit te sluiten.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Het perceel is geschikt voor huismussen. De huismussen kan onder de pannen van de stolpwooning broeden. Er zijn geen huismussen of sporen van huismussen aangetroffen op, rond en in de directe omgeving tijdens het onderzoek.

Er zijn geen geschikte invlieg mogelijkheden voor gierzwaluwen aangetroffen in de bebouwing op locatie. Er zijn binnen het erf geen sporen of aanwijzingen voor het aanwezig zijn van overige jaarrond beschermde nesten. Vogels met een jaarrond beschermd nest – anders dan de huismus – kunnen met absolute zekerheid worden uitgesloten.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Op de planlocatie is er mogelijkheid voor algemeen voorkomende broedvogels om te nes-

telen in de bomen en struiken op locatie. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden.

Herpetofauna en vissen

Er is geschikt oppervlaktewater aanwezig rond het perceel voor watergebonden organismen in de omgeving in de vorm van sloten. Binnen het perceel is geschikt oppervlakte water eveneens in de vorm van sloten. Er is kans op watergebonden organismen worden binnen de planlocatie in de winterperiode onder losse materialen. Geadviseerd wordt om eventuele bouwmaterialen niet op het erf te laten staan maar in-pandig op te slaan.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen het perceel. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocaties voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 27 augustus 2020 is gebleken dat de Aanwezigheid van huismussen onder het dakpannen deel van de stolpboerderij op voorhand niet geheel is uit te sluiten. Bij werkzaamheden aan het deel van de stolpboerderij met dakpannen wordt een onderzoek naar huismussen geadviseerd.

Er is kans op het aantreffen van watergebonden organismen binnen het erf in de winterperiode onder losse materialen. Geadviseerd wordt om eventuele bouwmaterialen niet op het erf te laten staan maar inpandig op te slaan.

Gezien de plannen op locatie, waarbij er geen grote wezenlijke veranderingen zullen plaats vinden op het erf, is een onderzoek naar de kleine marters niet noodzakelijk. Er zal geen effect ontstaan omdat er geen habitat of biotoop verdwijnt.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen intact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is

het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Weidevogels

De planlocatie bevindt zich binnen weidevogelleefgebied. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. De plannen op locatie betreffen het splitsen van de stolpboerderij en staken van agrarische activiteiten. Volgens de huidige plannen zal de spitsing van de stolpboerderij inpandig plaats vinden. Het uiterlijk van de stolpboerderij zal niet veranderen. Na het stoppen van de agrarische activiteiten zullen er geen grote visuele veranderingen plaatsvinden op het erf. De huidige inrichting en bebouwing op het erf blijft gelijk. Hierdoor zullen de plannen en werkzaamheden geen effect hebben op het weidevogelleefgebied of weidevogels.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op 2 kilometer afstand van de planlocatie. De plannen betreffen het splitsen van de stolpboerderij en staken van agrarische activiteiten op locatie. De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is niet aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is niet nodig gezien de aard van de plannen op locatie. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voorplan, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor Zuidervaart 127 te Alkmaar worden plannen voorbereid voor werkzaamheden. De werkzaamheden betreft het splitsen van de stolpboerderij op locatie. Ook zullen de agrarische activiteiten op locatie gestaakt worden.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecoloog van bureau Els & Linde B.V. is op 27 augustus 2020 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 27 augustus 2020 is gebleken dat de a Bij werkzaamheden aan het dak waar dakpannen zijn gebruikt wordt een onderzoek naar huismussen geadviseerd.

Er is kans op het aantreffen van watergebonden organismen binnen het erf in de winterperiode onder losse materialen. Geadviseerd wordt om eventuele bouwmaterialen niet op het erf te laten staan maar inpandig op te slaan.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet nodig, tenzij aan de dakpannen wordt gewerkt.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is niet aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie is nodig gezien de aard van de plannen op locatie. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn uit te sluiten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruiterbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- provincienoordholland.nl
- waarneming.nl